

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1929 kl. 10 f. m.

Utlåtande, angående vissa ändringar i den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen m. m.

Enligt den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen äro följande befattningar vid riksbankens huvudkontor placerade i nedan angivna lönegrader:

	Lönegrad
1 brandmästare och övervaktmästare	12
1 maskinist	12
1 förste bankvaktmästare och vice brandmästare	10
1 biträdande maskinist	8

Enligt mom. 7 under avd. I i gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av nämnda avlöningsreglemente utgår till envar av brandmästaren, maskinisten och vice brandmästaren för beredskapstjänst ett särskilt arvode av 300 kronor för år.

I en till fullmäktige i riksbanken inom behörig tid inkommen, till bankoutskottet ställd skrift hava innehavarna av nämnda fyra befattningar på anförda skäl anhållit, att deras innehavande tjänster måtte uppflyttas till högre lönegrader, nämligen beträffande brandmästaren och övervaktmästaren samt maskinisten till 15:e lönegraden och beträffande förste bankvaktmästaren och vice brandmästaren samt biträdande maskinisten till 12:e lönegraden. Förutsättningen för nämnda uppflyttning skulle vara, att ovanberörda särskilda arvode för beredskapstjänst skulle upphöra att utgå.

Efter anmodan av fullmäktige har lönenämnden för riksdagens verk av- Lönenämnden för riksdagens verk.
givit yttrande över berörda framställning och därvid anført följande:

Beträffande förstnämnda två befattningar, *brandmästaren och övervaktmästaren* samt *maskinisten*, vore enligt den av 1914 års senare riksdag fastställda lönestaten avlöningsförmånerna — fränsett olika fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar — enahanda med dem, som då tillkomme övervaktmästaren och materialförvaltaren samt övermaskinisten vid riksdagshuset, i det att detsamma utginge med 2 400 kronor jämte vissa naturaförmåner.

Den jämställdhet mellan nämnda befattningshavare, som således ansågs böra råda, frångicks vid 1917 års riksdag, då avlöningen för vardera av övervaktmästaren och övermaskinisten vid riksdagshuset höjdes till 2 600 kronor. Såsom skäl härför anfördes, att en betydande skillnad i storlek mellan riksdagens och riksbankens fastigheter föreläge och att på grund av den därutav följande olikheten i omfattningen av till fastigheten hörande anläggningar av olika slag ett avsevärt större ansvar och en tyngre arbetsbörda måste vila å ifrågavarande befattningshavare vid riksdagshuset än motsvarande befattningshavare vid riksbanken. Vad särskilt anginge övervaktmästaren vid riksdagshuset framhölls, att denne efter senaste lönereglering fått sig ålagt dels ansvaret för städningen av riksdagens lokaler dels ock förmanskapet över portvakter och betjäning vid riksdag, kyrkomöte, statsrevision, kommittéer och beredningar i riksdagshuset. Hans arbete hade därjämte ökat på grund av längre riksdagar, större förbrukning av papper och skrivmaterialier, växande antal kommittéer och kommissioner. Det dåvarande antalet lokaler, för vilka övervaktmästaren hade att svara, uppginge till 220.

Skillnaden i lönenivån mellan nu ifrågavarande befattningshavare kvarstod sedermera i den vid 1919 års riksdag antagna avlöningstaten, då avlöning för vardera av brandmästaren och maskinisten i riksbanken bestämdes till 2 950 kronor, under det att avlöningen för övervaktmästaren och övermaskinisten vid riksdagshuset fastställdes till 3 400 kronor.

I nu gällande av 1921 års riksdag fastställda lönestat hava övervaktmästaren — under benämning av övervaktmästare och materialförvaltare — och övermaskinisten vid riksdagshuset placerats i 15:e lönegraden.

Såsom framgår av gällande instruktioner för övervaktmästaren och materialförvaltaren samt övermaskinisten vid riksdagshuset, å ena, samt motsvarande befattningshavare i riksbanken, å andra sidan, äro deras arbetsuppgifter till beskaffenhet och omfattning i det stora hela likartade, varför dessa befattningshavare således torde uppfylla samma kompetensfordringar. Lönenämnden kan icke helt ansluta sig till den uppfattningen, att på grund av att riksdagshuset är större än riksbankshuset övervaktmästarens och övermaskinistens vid riksdagshuset göromål skulle vara mera omfattande och krävande än motsvarande befattningshavares vid riksbanken samt att detta förhållande skulle kunna motivera en olika placering i lönegrad. Under den tid av året, då riksdagen är samlad, är visserligen tjänstgöringen för nämnda befattningshavare vid riksdagshuset mycket ansträngande och påfrestande, men å andra sidan inträder under den återstående delen av året en betydande lättnad i arbetsbördan. För brandmästaren och övervaktmästaren samt maskinisten i riksbanken är arbetsbördan däremot lika året om. Båda äro dessutom ständigt bundna av tjänsten och i saknad av den frihet, som andra befattningshavare åtnjuta efter slutad tjänstgöring, den förre på grund av de stränga bestämmelserna rörande hans bevakningstjänst och den senare, emedan värmeledningen i riksbankshuset måste hållas i bruk, under vintertiden natt som dag och under sommartiden åtminstone hela dagen, för uppvärmning av torkrummen i sedelkontoret och sedeltryckeriet. Innehavaren av maskinisttjänsten i riksbanken måste äga såväl en ingående teoretisk fackutbildning som stor praktisk erfarenhet för att på ett tillfredsställande sätt kunna omhänderhava skötseln av de dyrbara maskinella anordningarna inom riksbankshuset.

Med hänsyn till det nu anförda finner lönenämnden tillräckliga skäl föreliggande för uppflyttning av brandmästaren och övervaktmästaren samt maski-

nisten i riksbanken till 15:e lönegraden, med placering av tjänsternas nuvarande innehavare i 16:e löneklassen inom nämnda lönegrad. Härvid förutsätter lönenämnden emellertid, att det nu utgående arvodet för beredskapstjänst bortfaller.

Beträffande framställningen i vad den avser befattningen såsom *förste bankvaktmästare och vice brandmästare* vill lönenämnden — under enahanda förutsättning beträffande arvodet för beredskapstjänst — tillstyrka uppflyttning av denna tjänst till 12:e lönegraden, med placering av tjänstens nuvarande innehavare i 16:e löneklassen inom nämnda lönegrad.

Vidkommande åter framställningen om uppflyttning av *biträdande maskinisten* vill lönenämnden framhålla, att denne befattningshavare liksom vice brandmästaren intager förmansställning samt att honom åligger att vid förfall för maskinisten uppehålla dennes befattning. På ifrågavarande befattningshavare måste således ställas sådana anspråk på teknisk utbildning och erfarenhet, att han på ett fullt betryggande sätt kan fylla de fordringar, som erfordras för en god skötsel av riksbankshusets värmeanläggningar och övriga maskinella anordningar. Vad sålunda anförts anser lönenämnden kunna motivera, att biträdande maskinisten kommer i åtnjutande av viss förbättrad ställning i lönehänseende; dock anser lönenämnden högre placering än i 11:e lönegraden icke böra ifrågakomma. Den nuvarande innehavaren av ifrågavarande befattning synes därvid böra placeras i 12:e löneklassen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får lönenämnden *dels* tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen i vad den avser placeringen av befattningarna vid riksbankens huvudkontor såsom brandmästare och övervaktmästare, maskinist samt *förste bankvaktmästare och vice brandmästare dels ock* förorda uppflyttning av befattningen såsom biträdande maskinist till 11:e lönegraden.

Vid ärendets behandling i lönenämnden hava samtliga dess ordinarie ledamöter deltagit.

Ledamoten herr *Hägglund* har i särskilt yttrande till lönenämndens protokoll uttalat, att i betraktande av de arbetsuppgifter, som ålåge ifrågavarande fyra befattningshavare, en förbättring av deras löneförmåner måste anses befogad. Nämndens majoritet syntes emellertid vid sitt tillstyrkande av de föreliggande framställningarna hava gått något för långt. Det förefölle för övrigt lämpligare att bibehålla nuvarande arvoden för beredskapstjänst åt brandmästaren, maskinisten och vice brandmästaren, varvid givetvis vederbörlig hänsyn måste tagas därtill vid uppflyttning till högre lönegrad. Därest nämnda arvoden nu borttoges, syntes det ej osannolikt, att framdeles krav kunde komma att framställas på deras återinförande under åberopande av de ifrågavarande befattningshavarnas osedvanliga bundenhet i tjänsten, vari någon lindring ej syntes kunna åstadkommas. Vid placeringen i lönegrad finge visserligen behörig hänsyn tagas till berörda bundenhet i tjänsten, men det i främsta rummet avgörande för placeringen vore dock arten av befattningshavarnas göromål och bundenhet i tjänsten syntes alltjämt lämpligen böra kompenseras genom ett härför avpassat särskilt arvode.

Därest emellertid övervägande skäl skulle anses föreligga för borttagande av ovannämnda arvoden för beredskapstjänst, funne herr *Hägglund*, under hänvisning till vad tidigare vid flera tillfällen anförts för en högre löneställning för motsvarande befattningshavare i riksdagshuset, att riksbankens

Avvikande mening inom lönenämnden.

brandmästare samt maskinist ej borde placeras högre än i 14:e lönegraden och biträdande maskinisten ej högre än i 10:e lönegraden. Mot vice brandmästarens placering i 12:e lönegraden syntes däremot ej något vara att erinra.

Fullmäktige i riksbanken hava med överlämnande av den nu förevarande framställningen i skrivelse till bankoutskottet den 25 april 1929 under uttalande av sin anslutning till vad lönenämnden i ärendet anfört tillstyrkt bifall till framställningen med den av lönenämnden ifrågasatta ändringen, att biträdande maskinisten måtte placeras i 11:e lönegraden.

Därjämte ha fullmäktige i ärendet anfört följande:

Såsom förutsättning för de ifrågasatta uppflyttningarna skulle, på sätt såväl sökandena som lönenämnden angivit, det enligt gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk omförmälda arvode för beredskapstjänst till envar av brandmästaren, maskinisten och vice brandmästaren bortfalla.

Till följd härav komma enligt verkställda beräkningar de föreslagna förändringarna att medföra en årlig kostnadsökning av 1 536 kronor, dyrtids-tillägg ej inberäknat.

Därest förslaget vinner riksdagens bifall, torde *dels* mom. 7 under avd. I i berörda bestämmelser böra utgå, *dels ock* därav betingade ändringar vidtagas i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen.

Utskottet. Vid granskning av den nu förevarande framställningen har utskottet kommit till den uppfattningen, att en förbättring av löneförmånerna för ifrågasvarande fyra befattningshavare måste i betraktande av dem åliggande arbetsuppgifter anses vara väl motiverad. Det förslag, som i sådant avseende tillstyrkts av lönenämnden för riksdagens verk och till vilket fullmäktige i riksbanken anslutit sig, finner utskottet sig kunna biträda. I enlighet med detta förslag förordar utskottet alltså, att befattningarna vid riksbankens huvudkontor såsom brandmästare och övervakmästare samt såsom maskinist uppflyttas till 15:e lönegraden ävensom att befattningarna därstädes såsom förste bankvakmästare och vice brandmästare samt såsom biträdande maskinist uppflyttas, den förra till 12:e och den senare till 11:e lönegraden. Även utskottet förutsätter därvid, att det till envar av de tre förstnämnda befattningshavarna nu utgående särskilda arvodet för beredskapstjänst å 300 kronor bortfaller.

Enligt utskottets mening synas de föreslagna förändringarna i tjänsteförteckningen böra tillämpas från och med den 1 juli 1929.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av nu förevarande framställning, må

1:o) besluta, att den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen

skall — med tillämpning från och med den 1 juli 1929 — i nedannämnda delar erhålla följande ändrade lydelse:

»Tjänsteförteckning

angivande antalet ordinarie befattningar vid vederbörande verk ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § av avlöningsreglementet intagna löneplan.

Verk och befattningar

Lönegrad
enligt löneplanen

Riksbanken.

Huvudkontoret.

1 brandmästare och övervaktmästare	15
1 maskinist	15
1 förste bankvaktmästare och vice brandmästare	12
1 biträdande maskinist	11

samt

2:o) förklara, att mom. 7 under avdelning I. Riksbanken av gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk skall ur bestämmelserna utgå.

Stockholm den 21 maj 1929.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar C. E. Svensson, Gustafsson i Stensholm*, Petersson i Olovstorp, Lindley*, Lindgren*, Abrahamsson, Dalberg och Bodin*;

från andra kammaren: herrar Winkler, Bäcklund, Wikström, Lovén, Svensson i Betingetorp, Höglund i Göteborg*, Leffler och Edberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.